

Forandring i Lov af 13de September 1855, der er til Behandling i Forbindelse med foreløbig Lov af 10de Mai dette Aar angaaende Forandring i bemeldte Lov af 13de September 1855. Efter min Opfattelse er foreløbige Loves Udstedelse altid en meget alvorlig Sag; at den udøvende Magt har anseet sig berettiget eller endog forpligtet til at udøve den fulde Lovgivningsmagt, er en Sag, der altid kræver en meget nøgagtig Undersøgelse. Ligesom der kan tænkes Tilfælde, hvor en Minister kan paadrage sig Ansvar ved at undlade at gjøre endog en betydelig Udgift udenfor Finantsloven, saaledes kan der vistnok ogsaa tænkes Tilfælde, hvor en Minister kan paadrage sig Ansvar ved at undlade at udstede en foreløbig Lov; men i ethvert Tilfælde maa en saadan foreløbig Lov senere være Gjenstand for en alvorlig Undersøgelse af den lovgivende Magt. Som det vil erindres, var der ikke i Grundlovsudkastet optaget nogen Bestemmelse angaaende foreløbige Love; det var Grundlovsudvalget, der fremkom med Forslag til den Bestemmelse, der er optagen i Grundlovens § 30. I det Grundlovsudvalget fremkom med dette Forslag, vare vi fattede paa, at det vilde møde Modstand, navnlig fra det Synspunkt, at det vilde være noget misligt at give den udøvende Magt en saa udvidet Myndighed. Det var imidlertid ikke fra dette Synspunkt, at Modstanden kom, men tværtimod fra et andet Synspunkt, og fra en Side, hvorfra vi allermindst havde ventet det, idet man gjorde den Indvending mod Forslaget, at det vilde for meget indskrænke Regjeringens Ret til at udstede foreløbige Love, da Regjeringen burde have en almindelig og ubetinget Ret til at kunne udstede saadanne Love, imod senere at staae til Ansvar for Lovgivningsmagten. Hvis denne Anskuelse havde bundet den grundlovgivende Forsamlings og Regjeringens Vilje, vilde der jo ikke have været Tale om saadanne Betingelser som den, Grundlovens § 30 indeholder, og i Overensstemmelse med en saadan Betragtningssaaende vilde f. Ex. Udstedelsen af Sukkordonnantserne i Frankrig i 1830 have været fuldkommen lovmæssig. Imidlertid deelte den grundlovgivende Forsamling ikke denne Anskuelse, og Grundlovens § 30 blev i det 103de Møde vedtaget med 107 Stemmer mod 22.

Det viste sig snart, at der kunde være Tilfælde, hvor foreløbige Love vare nødvendige. Allerede i den første Rigsdagssamling blev der saaledes forelagt 10 foreløbige Love til Vedtagelse, og de bleve ogsaa alle vedtagne. I den anden Samling bleve ingen foreløbige Love forelagte, men i den 3die og 4de Samling blev der forelagt en saadan Lov angaaende Udskrivning til Landkrigstjenesten. Der er maaskee enkelte tilstedeværende Medlemmer, som vilde erindre, at jeg i begge disse Samlinger udtalte mig mod den gjentagne Anvendelse af foreløbige Love med Hensyn til Udskrivning til Landkrigstjenesten, idet jeg hverken ansaae det for ønskeligt eller under de daværende Omstændigheder for nødvendigt at udstede foreløbige Love om denne Gjenstand; eftersom man maatte have kunnet indrette sig saaledes, at man i rette Tid, altsaa Aaret iforveien, fik vedtaget den fornødne Lov herom. Fremdeles er netop den Lov, der skal undergaae Forandring ved det nu forelagte Udcast, oprindeligt fremkommet som en foreløbig Lov. Hvis jeg ikke husker feil, er den sidste foreløbige Lov, der har været til Behandling i Landstinget, den, der blev forelagt i den 9de Samling, nemlig Lovten angaaende Sundhedsvedtægter. Uagtet der saaledes har været mange forskellige foreløbige Love til Behandling, troer jeg ikke at feile ved at sige, at der med Hensyn til deres formelle Behandling endnu er nogen Uklarhed tilstede, hvilken Uklarhed forøvrigt allerede strax viste sig i den første Samling. Foreløbige Love kunne jo være af forskjellig Betskaffenhed. De kunne saaledes have ophørt at udøve deres Virkning, inden den næste Rigsdag kommer sammen; det kan fremdeles — hvad der vel nærmest falder sammen hermed — være Tilfældet, at Regjeringen selv ved en anden foreløbig Lov tilbagekalder den, inden Rigsdagen træder sammen. Endelig kan den være af den Betskaffenhed, at det er tilsigtet at give dens Indhold en vedvarende eller i det Mindste en længere udskrift Virksomhed. Dette vil kunne skee derved, at den foreløbige Lov forandres til en endelig Lov, naar den er forelagt Rigsdagen, eller, som her er fæet, ved samtidig med den foreløbige Lov at forelægge et Lovudkast af samme Indhold som denne, men hvori der gives Bestemmelserne en vedvarende